

[Thorvil Kristensen.]

Oversigten taler først om året 1954, og her er billedet meget forskelligt, alt efter om man ser på beskæftigelsen eller på valutaen, de to økonomisk-politiske hovedspørgsmål i landet.

Hvad angår beskæftigelsen, hedder det på side 59, at der kan „ventes en gunstig situation på arbejdsmarkedet“. Den højtærede økonomi- og arbejdsminister føjede hertil „formentlig en større beskæftigelse“ — man kunne også have sagt endnu større beskæftigelse end i 1953. Det er altså gunstigt. Det hænger bl. a. sammen med, at man venter en forøgelse i byggeriet på ikke mindre end 5 pct., såvidt jeg kan se derved, at man agter at anstrenge byggekapaaciteten meget stærkt. Jeg er bange for, at det vil føre til sortbørs lønninger.

Men et helt andet billede får man jo, når man ser på valutastillingen. Her hedder det også på side 59, at der vel stort set kan ventes ligevægt på den løbende betalingsbalance. Så skal der bruges valuta til afdrag på gælden. Der tales her om kapitaludgifter på mindst 200 mill. kr., og da vor valutabeholdning kun er godt 300 mill. kr., må man efter dette regne med en betydelig risiko for, at mindst halvdelen af dette beløb vil gå til disse kapitaludgifter i løbet af dette år. Da årsoversigten med henblik på det kommende år, 1955 — uden at dette år direkte er omtalt, hvad jeg i og for sig beklager — giver anledning til ikke helt ringe bekymring, må man vel snarest regne med en betydelig risiko for, at den løbende betalingsbalance bliver ringere næste år end i indeværende år. Der tales om, at virkningerne af en eventuel tilbagegang i Amerika næppe kan vise sig i større omfang i dette år, men samtidig tales der jo om, at i årets sidste måneder kan vi muligvis mærke et og andet. Vi ved jo allerede for landbrugseksportens vedkommende — det er yderligere dokumenteret i årsoversigten — at der er forskellige ugunstige faktorer under udvikling, og det vil jo i virkeligheden sige, uden at man kan vide noget bestemt derom, at vi ved en forsigtig vurdering må regne med den mulighed, at resten af vor valutabeholdning kan gå tabt i 1955. Vi kan igen komme i den situation, vi har været i før, at vi har en nettovalutagæld. Jeg siger ikke, at dette

sker, men en forsigtig vurdering bør efter årsoversigten føre til, at vi regner med den risiko, at dette kan ske allerede i 1955.

Der er derfor al mulig grund til, sådan som også den højtærede finansminister har gjort det, at advare imod finanspolitisk let-sindighed. Under finansministerens tale ved fremtættelsen af skattelovsforslagene foreleden udtalte han:

„Man må derfor se med nogen betænkelighed på udsigterne til faldende overskud på statsbudgettet, og jeg vil stærkt advare imod forsøg på at forringe det budgetterede overskud.“

Dette kan vi tiltræde, når det forstås rigtigt; jeg skal senere komme ind på, hvad det betyder. Det er jo et vældigt fremskridt i erkendelse hos det ærede socialdemokrati siden sidste forår. Sidste forår fremsatte jeg her i tinget en advarsel af samme karakter som den, min efterfølger nu har fremsat. Men hvad skete der sidste forår? Den daværende regering fremsatte et kompleks af lovforslag, der tilsammen betød en lille forbedring af statsfinanserne, men den daværende opposition tvang os til ændringer, der gjorde den lille forbedring til en lille forringelse, og socialdemokratiet har jo ønsket yderligere foranstaltninger, der ville betyde en yderligere forringelse. Men jeg komplimenterer socialdemokratiet til det fremskridt i forstand og erkendelse, som partiet har opnået at få efter at have dannet regering; jeg ønsker denne fornuft, men ikke denne regering, et langt liv.

Advarslen blev jo understreget af det, oversigten i sidste kapitel siger om langtidsudsigterne. Der står i virkeligheden, at for at beskæftige de mange unge skal vi have en meget betydelig ekspansion navnlig i vor industri. Et sted tales der om en årlig forøgelse i industrieksporten på 7 à 10 pct., og det hedder med rette, at det vil kræve meget store investeringer. I virkeligheden går det jo som en rød tråd igennem dette sidste kapitel, at man nærer en bekymring for, om vi nu også har valuta nok til alle disse investeringer. Der tales endogså om muligheden for kapitalimport til dækning af noget af det. Derfor er det meget vigtigt, at vi nu, medens beskæftigelsen er god, fører en meget forsigtig finanspolitik. I virkeligheden burde vi stramme finanspolitikken i